

Сёнтёрү Ялавё

Муркаш район хаҗачё

1944 җулхи майн 5-мёшёнченпе тухат

36-37 (7461-7462) №№ * Шамат кун, 2007 җулхи майн (җу) 5-мёшё * Хакё ирёлё

Майн 7-мёшё – Радио тата пур җыхану отраслёнче ёҗлекенсен кунё

Раҗсейре

“Амашён капиталё” үсем

Ситес җул РФ Президентён хушавёпе килёшүллён “амашён капиталё” инфляцие шута илсе 7 процент чухлё пысакланат. Ку мёне пёлтерет-ха? Иккёмёш е виҗсёмёш, е тата ытларах ача суратна хёрарамсем 2008 җулхи январён 1-мёшёнчен 267 пин те 500 тенкёне тивёсёсё. Кәҗалхи 250 пин тенкё ыраёне.

“Амашён капиталне” инфляцие кура үстерме 2010 җулчен палартна.

Аса илтеретпёр, сак уқсана ачана усрава илнё хёрарамсем те тивёсёсё. Сертификата ашшё те, ачи те илме пултартат. Енчен те амашё е иккёмёш те вилес пулсан, е ашшёпе амашне вёсен прависёнчен хатарсан.

Сак уқсана ача 3 җул тултурсан кәна тымта юрат. Әна алла памасё. Унна пайн-пайн е пётёмёшле сапла уҗ курмалла: җемьери ачасене вёрентме, сурт-йёр туянма, амашён пенсине үстерме.

Сак программәна Раҗсейре ача суратассине үстерес тёллеве йышәннә. Сахалтан та вёл 10 җулран кая мар ёҗлемелле. 2009 җулта “амашён капиталё” тата 17 пин тенкё чухлё пысакланмалла, 284 пин те 900 тенкёе танлашмалла. 2010 җулта 302 пин тенкё җитмелле.

Ыр кәмәлләх акцийё

«Библиотекана кёнеке парнеле»

Сак ятпа йёркеленё акци суркуннехи ыр кәмәлләх эрни тытәннә кун апрелён 23-мёшёнче пусланчё. Ана йёркеленёсем – район администрацийён культура тата архив ёҗсен пайёне районтн тёл библиотека. Акци майн 28-мёшёнчен пырат. Итогсене вара Пётём Раҗсейри библиотекәсен кунне халалласа ирттерекен библиотека ёҗсенёнен форумёнче майн 25-мёшёнче пётёмлетёс. Акци епле пынә пирки тата кёнеке парнелекёнсен яҗсене массәллә информация хатёрёсөнче анлан суратса тәрёс.

Раҗсейре мён авалтанпах җыннән кәмәллә пуянләнхёшён тәрәшнә, хутла пёлнине хакланә, пётём тёнчипех чиркүсемпе библиотекәсене җёкленё. Сак традицие малалла тәсса эпир хамәр ачасен малашләнхёшён тәрәшәтпәр. Палартма кәмәллә, җынсем ыра тума манман-ха, библиотекәсене лайәхрах курашсан, вёсен фонҗсене туллрех тавасшән. Кёнекесем парнеленё май эпир хамәр та әс-хакәлла кәмәллә-сипет тёлёшле пуянланатпәр.

Районти библиотекәсем тата вулакансем кетёсёсё сире, сирён хаклә парнене вёсем кирек хәсан тата кирек мён чухлё те йышәнма хатёр.

Т. КОРОЛЬКОВА,
районти тёл библиотека методисчё.

Ёҗ династийёсен слечё

Тав җыравё тата тёлё телевизор

Кәҗалхи майн 1-мёшёнче Шупашкарта ёҗ династийёсен республикәри V слечё иртнё. Унта республикәран 34 ёҗ династийё хутшәннә. Пирён районтан слета Чапаев яч. хис. ял хуҗаләх производство кооперативёнчи Васильёвсен династийё кайма тивёс пулнә. Династи пуҗне Илья Серафимович Васильёва ЧР сывләха сыхлас ёҗ тата социаллә аталану министрё Н.В. Суслонова Чаваш Республикн Президентён Тав җыравне тата тёлё телевизор парса хавхалантарнә.

Чәннилех те пултаруллә та хастар җынсен династийё пурәнәт Чуманкасси ял тәрәхёнче Отарккә ялёнче. Династие пуҗарса яраканё Серафим Васильёвич Аслә Отечественнәй вәрса ветеранё, унан мәшәрё Зоя Кирилловна – ёҗ ветеранё. Пилёк ывәлла икё хёр пәхәс үстернё вёсем. Шел пулин те, сак вәхәта пурәнса ситеймен. Вёсен ёҗне ачисемпе 14 мәнукё малалла тәсәсё. Ачаллах ёҗе хәнәхәскерсем, пурте вёсем ял хуҗаләхёнче тәрәшәсё. Сәпайлә, вашават, ёҗсен, шанса панә ёҗе ответләха туйса пурнәсәсё, Чапаев яч. хис. хуҗаләхра вай хураҗсё. Хуҗаләх администрацийё ёнчен вёсене асәрхаттарни пёрре те пулман. Хастар ёҗшён пёрре кәна мар Хисеп грамотисемпе хаклә парнесене тивёсё.

Васильёвсен җемийсем пёр-пёринпе килёштёресёсё, вёсёмех пёр-пёрне пуләшәсё. Сывә пурнәс йёркине тытса пырасә, спортпа туслә. Пёр сәмахпа, чәннилех те ытисемшён тёлсәх пулса тәрасё.

А. КУЗЬМИН,
ЧР Сывләха сыхлас ёҗ тата социаллә аталану министрствн районти социаллә хуҗләнх пайён пусләхён сүмё.

Юбилей

Саламаттәр

Юратнә та хисеплё ывәла, мәшәра, аттене, асаттене, кукаҗе – Актай ялёнче пурәнәкан Иван Семенович ТИХОНОВА 70 җул тултарнә ятпа чун-чёререн чи ашә сәмахсемпе саламлатпәр. Мён ачаранах эсё ял хуҗаләх ёҗсөн тәван «Ударник» хуҗаләхра тәрәшрән. Лайәх ёҗсүсөшён тёрлёрен Тав җыравёсем, награда-сем илме тивёс пултән. Ял-йышра та яланах хисепре.

Сана сак паллә кун яҗёне саламласа пурнәс-ра мён пур ырине кәна, нумай-нумай җул пурәнма сирёп сывләх, телей, икёлми вай-хал сунатпәр.

Саламланёсем: амашё, мәшәрё, ывәлёпе киё, хёрёпе кёрүшө, 4 мәнукё тата сывәх тәванёсем.

СЫХАНУ ОТРАСЛЁН ЁҗСЕНЁСЕМПЕ ВЕТЕРАНЁСЕМ! РАДИО ЁҗСЕН ВЕТЕРАНЁСЕМ!

Сире професси уявё – Радио тата пур җыхану отраслёнче ёҗлекенсен кунё яҗёпе саламлатпән.

Сирён ёҗ общество пурнәсёпе тачә җыхәннә. Паян информация технологийён ёмёрёнче пурәннә май Интернет-па тата мобиллё җыхәнупа уҗә куракансен йышё кунран-кун үссе пырат. Сакә кулленхи пурнәс йёркин уйрәлми пайё пулса тәчө. Паян җыхану хатёрёсөмсёр обществән политика, экономика, културәпа социаллә аталанәвне палартма та йывәр. Оперативлә тата тёрёс информация пире пурнәсра тёрёс утәмсем тума пуләшәт.

Хәвәр ёҗсөре юратни, ёҗшён сунса тәни Сире малашне сөнё үсөсөсем тума пуләшса пыччәр. Электронлә җыхәнәва аталантарассинче, унна уҗә куракансен йышне үстерес ёҗсөре эсир сөнё утәмсем тавасса шанатпән. Пурсәра та сирёп сывләх, әнәсү, телей сунатпән.

Район пусләхё Ю. А. ИВАНОВ.

Района – парне

Президент автомашины “01” служба валли

Иртнё тунти кун, апрелён 30-мёшёнче, Раҗсейре пушар хуралне йёркеленёренпе 358 җул ситрө.

– Пушар хуралёнче ёҗлекенсен кулленхи паттәрләхё Чаваш Республикне сулмакля аталанура вай парса пырат. Акә, юлашкн 5 җулта пирён пушарнәйсем 2017 җын пурнәсне сәлчөс, 1,5 миллиард тенке яхән пулрәха сыхласа хәварчөс, оперативлә ёҗлесе 9 пин пушара вәхәтра сунтерчөс, – терё РФ Чрезвычайлә лару-тару министрствн Чаваш Республикнчи Тёл управленийёнче стройра тәракан пушар хурал ёҗсөнёсене Н. Федоров.

Чаваш Республикн Президентё пушарнәйсене уявпа саламланнн чи курамлә пайё – федераци тата республика бюджетёсен шүчөпе районсенчи патшаләх пушар надзорён уйрәмёсене оперативлә ёҗсем валли сичё ВА3-21041, пушар сунтерекен службән штабне тулли приводлә УАЗ, Сёнтервәрри хулине пушар сунтермелли сөнё йышхи оборудовани ырнастарнә КамАЗ автомашинәсем парнелени. Каламалла, сичё жигулирен пёри Муркаши патшаләх пушар надзорён уйрәмё валли пулчө. Ана Президент аллинчен районти патшаләх пушар надзор уйрәмён пусләхё И. Смирнов (сән үкерчөкре) илме тивёсрө. “Пушар хуралё экономикашән пёлтерёшлине әнласна районти пушар хәрусарләхёшён сыхә тәрәпәр”, – пулчө унан хуравё Президент аллинчен автомашина уҗсине илнө чух .

А. БЕЛОВ.

Ғур аки – 2007

“Ғёр ёҗ культури малта пултәр”

Районта җур аки пусланчө. Кәҗал суртрисем акма пуринчен малтан “Волга-Хлебоборб”, Ильич яч. хис., Ленин яч. хис., “Свобода”, Чапаев яч. хис. кооперативсемпе Бархаткинән хресчен (фермер) хуҗаләхё тухрөс. Е. Андреев яч. хис., «Восток», «Герой», «Ори-

нино», «Рассвет», «Ударник», «Чемеево» хуҗаләхсене те паян тырә акаҗсө. Районёпе кәҗал сурхи культура ёҗсене 12375 гектар җинче акмалла пулсан, ёнөрхи кунә пётёмпе 1115 гектар акса хәварчөс ёнтө. Ёҗсем малалла вай илсөсө.

42-мёш сур акине хутшәнәкан Г. Семеновский куҗө паян хиртен каймасть.

Сапла каларё хирте ёҗлекенсем патёнче пулнә хыҗсан унта пусланнә сур аки ёҗсөсене пётёмлетөсө Чапаев яҗёпе хисепленекен ял хуҗаләх производство кооперативён председателё (ку хуҗаләх кәҗал сур акине районта малтисен шотёнче тухрө) Виталий Пименович Морозов үсөмлө малашләнпа тухәс никёсё ёҗ культуринчен пуҗәннине палартса. Чәнах та, култура сәмахра эпир ытларах чух ташәюрә кәна куратпәр, анчах култура вёл ытти сёрте те кирлө-сөкө. Тёлсөхрен, сёр ёҗсөнче, ывләх-чёрлөх пәхнә сёрте, строительствәра т. ыт. те. Кунта К.А. Тимирязев сәмахёсене илсе кәтаргас килет. “Сёр ёҗ культури пулмасан, илемлө картинәсем те, статуийәсемпе кёнекесем те обществәна културәсарләнхән хуҗтөлеймөс. Пёр пуҗах үснө сёрте икө пуҗах үсөмлө”, – тенё сёр ёҗ асакалё. Сакна төпе хурса ёҗе күлөнчөс те ёнтө Чуманкассемпе Шарпашсем, Отарккәсемпе Якаткассемпе.

(Вёсө 7-мёш стр.).

В.Ефимов акаҗә ёҗсөре хастар.

Уяв умёнхи акци

Раҗсейён паттәрләх страницисене уҗар

Аслә Сөнтерү кунё умён сёршыера “Раҗсейён паттәрләх страницисем” акци пусланчө. Вёл майн 3 – 30-мёшөсөнчен иртет. “Единая Россия” парти асәннә акцие “Историлле аставәм” парти проекчөпе килёшүллөн йёркелет. Ана җитёнекен әрәва патриотизма ачаран аша хывса үстерес, аслә әрури җынсене, вәрсәпа ёҗ ветеранёсене хисеплеме, упрама вёрентес тёллеве йёркелесөсө. Мёнлрех иртө вёл районта? Сак ытәва эпө “Единая Россия” партин районти уйрәмён политсөвөчөн секретарьне А. Н. ИВАНОВА патәм. Акә мёнле хуравларё вёл:

–Асәннә акци вәхәтөнче тёрлө ёҗсем ирттерме пәхнә. “Тавах асаттене сөнтерүшөн” ятпа иртекен кампанире, тёлсөхрен, вәрсәра асәнса лартнә паләксем тавра, ялсене тирпей-илем кёртес ёҗсем малалла пырасөсө. Шкулсенче паттәрләх урокөсем иртсөсө. “Самрәк гварди” обще-

ствәлла организаци членёсем вәрсә ветеранёсене киле кайса саламласөсө, кирлө пулсан, пуләшәсөсө. Вёсемех уявчөн те, Сөнтерү кунёнче те кәмәллә пуррисене Георгиевски хайәвне парасөсө. Сөнтерү кунёнче уяв мероприятиёсем малалла пырасөсө: вәрсәра пуҗсөсене хунисене асәнса лартнә паләк умёнче митингсем иртсөсө, чечексемпе чечек кәшәлөсене хураҗсөсө.

Палартмалла, сак уйәхләх вәхәтөнче ытти акцисене те ирттерме пәхнә. “Пурнәсә хураллакансем” акцире медицина ёҗсөнёсөсем ватәсен сывләхне киле тухса тёрёлсөсөсө малалла пырө. “Сёршыыв чиккисем” акцире пограничниксемпе тёл пулусем иртсөсө. Көскөн каласан, май уйәхөнчи паллә кунсемпе сыхәнтарнә мероприятисем анлә та интөреслө иртсөсө “Раҗсей паттәрләхөн страницисем” акци вәхәтөнче.

–Тавәх, Альберт Николаевич, каласушән.
Л. ПАВЛОВА каласнә.